

Autorka scenariusza: ANNA BRYŃCZAK

Scenariusze całodniowych zajęć w klasie przedszkolnej opracowany na podstawie podręcznika *Wesoła szkoła sześciolatka*.

ETAP EDUKACYJNY: wychowanie przedszkolne

PRZEDMIOT: całodniowe zajęcia w klasie przedszkolnej

MIEJSCE: sala zajęć

WSTĘP:

Czytanie i pisanie należą do elementarnych umiejętności umysłowych, które warunkują wszelkie uczenie się. Są one narzędziami pośredniego poznawania rzeczywistości, ułatwiają kontakty społeczne, pozwalają komunikować otoczeniu myśli i wyrażać przeżycia, otwierają bogate źródło całego dziedzictwa kulturowego, a tym samym warunkują wielostronny rozwój osobowości. Nabycie umiejętności czytania i pisania wymaga od ucznia znacznego trudu, a od nauczyciela wyjątkowej pracy. Dlatego organizując ćwiczenia przygotowujące do nauczania czytania i pisania, należy zastosować różne atrakcyjne formy. Nie powinno się przemęczać dzieci jednostajną i wyjątkową pracą. Trzeba pozostawić dostateczną ilość czasu na zabawową formę zajęć, służącą realizacji określonych celów. Należy wdrażać do systematycznej pracy i świadomego wysiłku, rozpoczynając od metod bardziej atrakcyjnych, skupiających uwagę. Ze względu na właściwości psychiczne dziecka 6-7-letniego stosować należy różnorodne metody rozwijające aktywność uczniów. Poznawanie rzeczywistości za pomocą samego słowa byłoby nieskuteczne.

Nauka czytania, pisania i liczenia jest specyficzną, właściwą szkole dziedziną dzięki której dziecko zaczyna przewyższać dominujące dotychczas formy myślenia konkretnego, obrazowego i rozwijać w większym stopniu myślenie abstrakcyjne, zaczyna posługiwać się symbolami.

Dziecko sześciolatnie może i chce się uczyć, ale efekty w tym zakresie osiąga wtedy, gdy nauce towarzyszy radosna zabawa. Tylko w atmosferze radosnej, twórczej i pożądanej wychowawczo zabawy wyzwala się różnorodna aktywność. Z tego względu nauka czytania nie może odbywać się w oderwaniu od różnorodnych zabaw i zajęć, lecz musi łączyć się z treściami wychowania społecznego, zdrowotnego i estetycznego.

TEMAT ZAJĘĆ: Na zamku Zuzanki, Zenka i Baby-Jagi - Wprowadzenie litery „z”

CELE:

Dziecko:

- dokonuje analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej
- odczytuje sylaby, wyrazy i zdania
- układa wyrazy z sylab i liter już poznanych
- nazywa i wskazuje kierunki w przestrzeni(w prawo, w lewo, pod, nad, za, obok, do góry, do dołu)
- czyta ze zrozumieniem krótki tekst
- przelicza przedmioty i dopełnia w zakresie 10
- przedstawia w formie plastycznej bajkowe postacie
- zgodnie współpracuje w grupie
- chętnie bawi się przy muzyce

METODY: podające, problemowe, praktycznego działania, eksponujące, elementy *Metody Dobrego Startu*

UMIEJĘTNOŚCI KLUCZOWE: skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym, efektywnego współdziałania w grupie

FORMY: praca zbiorowa, indywidualna, grupowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: duża makieta zamku; wydruk napisów ZAMEK, ZEGAR, BABA JAGA; pacynki: czarownicy, Królewicza, królowny; makieta muru, zegar, kartoniki z literami(a A, bB, cC, dD, eE, gG, iI, kK, lL, łŁ, mM, nN, oO, pP, rR, sS, tT, uU, wW, yY, zZ); napisy wyrazów: (drabina, Darek, komin, Karolina, kot, kubek, krasnal, kluski, waga, woda, Wanda, winda, gumka, gitara, gawra, garnek, gospodyni, materac, Magda, masło, butelka, banan, Bartek, burak, bratki, Balbina, balet, pole, paleta, pomidor, palto, Patryk, Polska, pisak, ptaki) ;kartoniki z cyferkami (1-8); sylwety kwiatów, płatki kwiatów z napisami sylab(kro-, ku-, sy; sa-, san-, ki; i-, ry-, sy); napisy wyrazów rozpoczynających się nowo poznaną literą „z”; tekst do czytania; koperty z poleceniami do wykonania ; skrytki 1. 2. 3; cegiełki do wklejenia; tacki z piaskiem, kreda; szary papier, obrazki przedstawiające: ul, zębę, ananas, narty, kota, agrafkę, zamek, ekierkę, namiot, ekran, komputer; tekst do samodzielnego czytania; papierowe torebki śniadaniowe

LITERATURA:

Łukasik S., Petkowicz H., Karaszewski S. *Wesoła szkoła sześciolatka*, WSiP, Warszawa 2004

Bogdanowicz M. „Metoda Dobrego Startu” Warszawa, 1985 r.

Dudzińska I. „Dziecko sześćoletnie uczy się czytać” Warszawa, 1986 r.

Stasica J. „Pierwsze dni w szkole uczniów klasy pierwszej” Kraków, 2000 r.

Zakrzewska B. „Trudności w czytaniu i pisaniu” Warszawa, 1996 r.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

I WPROWADZENIE

Na makiecie dużego zamku widnieją napisy do globalnego przeczytania:

ZAMEK, ZEGAR, BABA-JAGA

Na murach zamku pojawia się pacynka BABY-JAGI, która zachęca dzieci do rozmowy:

-Ha! , ha! -ha! , ha! – nareszcie udało mi się zamknąć na wieży piękną księżniczkę!

-Teraz ja będę najpiękniejszą ! –ha ! ,ha!(śmieje się)

-O !.....dzieci ! (dziwi się) -Dzień dobry ! (zwraca się do dzieci)

-Dzień dobry ! (odpowiadają dzieci)

Baba Jaga (kontynuuje) -Już wiecie , że na wysokiej wieży uwięziłam piękną księżniczkę.

O !ktoś tu się jeszcze zbliża ! jakiś książę ! Czego sobie życzysz piękny młodzieńcze ?

Książę (pacynka) : -powiedział mi stary kruk, iż uwięziłaś piękną księżniczkę ! O ! ja

nieszczęśliwy..... (zwraca się do dzieci) –Dzieci pomóżcie mi uwolnić piękną księżniczkę!

Baba-Jaga : -Skoro zapraszasz do pomocy dzieci, to żeby uwolnić księżniczkę musicie spełnić 3 zadania. (na tablicy pojawia się napis : 3 ZADANIA)

Zadania te znajdują się w skrytkach:

II ZAJĘCIA WŁAŚCIWE

(Nauczyciel trzyma w ręku pacynkę Baby - Jagi)

Baba-Jaga wydaje polecenia: - Skrytka numer 1 znajduje się: pod tablicą, na prawo od muru obronnego zamku , obok napisu „WITAMY”

(Wybrany zespół dzieci poszukuje skrytki, gdy ją znajduje, dobrze czytające dziecko odczytuje głośno treść zadania):

ZADANIE 1

Znajdujecie się na „literkowym balu” .Każde z was otrzymuje „literkę- identyfikator”. Muzyka zachęca was do tańca. W momencie, gdy

ucichnie, będę zapraszała do siebie różne litery. Zaproszony gość szybko wymienia wyraz rozpoczynający się swoją literą.

Każde dziecko ma przypiętą literę (małą i wielką)

W rytm skocznej melodii dzieci tańczą, na umówiony sygnał Baba-Jaga zaprasza do siebie różne literki. Zaproszone „dziecko - litera” mówi wyraz rozpoczynający się swoją literą.

Następnie Baba-Jaga zaprasza „dzieci - litery”, które będą tworzyły różne wyrazy: *las, worek, kareta, bal, suknia, okulary*

„Dzieci - litery” ustawiają się tworząc wyrazy, pozostałe sprawdzają poprawność wykonanego zadania i odczytują głośno.

las worek kareta bal suknia okulary

*ZADANIE 2 znajduje się w **SKRYTCE 2**, która jest „po prawej stronie od drzwi, na tablicy, w lewym dolnym rogu”*

Inny zespół dzieci odszukuje skrytkę i czyta głośno zadanie do wykonania:

ZADANIE 2

„Zbudujcie z wyrazów murek, który obroni księżniczkę przed groźnymi zwierzętami. Odczytajcie wyrazy, a następnie przyklejcie je tak, aby rozpoczynały się daną literą”

Obok zamku znajduje się makieta murku, na którym przypięte są litery: mM; dD; kK; wW; gG; bB; pP;

Każde dziecko otrzymuje wyraz do samodzielnego przeczytania, a następnie przykleja go obok litery rozpoczynającej ten wyraz.

Następnie każda grupa przelicza wyrazy rozpoczynające się daną literką i ustawia cyferki informujące o ilości wyrazów. Dzieci porównują i ustalają, która grupa zgromadziła największą i najmniejszą liczbę wyrazów.

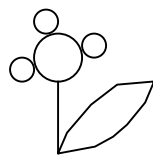
						4		kluski	6
g G	gumka	gitara	gawra	garnek	gospodyni		5		
m M	materac	Magda	masło		3				
b B	banan	Bartek	burak	bratki	Balbina	balet	butelka	7	
p P	pole	paletka	pomidor	palto	Patryk	Polska	pisak	ptaki	8

*ZADANIE3 znajduje się w skrytce 3, którą Bab- Jaga ukryła „**Obok** szafki czerwonej, **na lewo** od zamku, **pod** drugim oknem , **za** doniczką” Zadanie brzmi:*

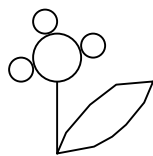
Zadanie 3

„Ułóżcie nazwy kwiatów z podanych sylab; „sa, sa, nki, kro, ku, sy, i, ry, sy.

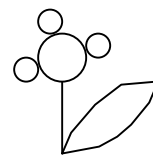
Płatki kwiatów z zapisanymi sylabami, dzieci umieszczają na wcześniej przygotowanych łądygach kwiatów. Następuje odczytanie sylab i utworzonych wyrazów.

sasanki

krokusy

irysy

Pojawia się ponownie Baba Jaga ,która zrozpaczona wyznaje ,iż dzieciom i księciu udało się należycie wykonać zadania, dlatego musi uwolnić księżniczkę.

Nauczyciel włącza nagranie głośnych fanfar.

Na szczycie zamku pojawia się pacynka księżniczki. Dzieci witają gościa i zapraszają do wspólnej zabawy.

Księżniczka dziękuje dzieciom za pomoc w uwolnieniu jej z więzienia Baby-Jagi.

Zabawa ruchowa z piosenką „Wielka wyprawa”

Nauczyciel wybiera dziecko, które będzie grało rolę Baby-Jagi. Dziecko to przykuca w rogu sali. Pozostałe dzieci tworzą zaprzęgi.

Przy słowach pierwszej zwrotki zaprzęgi poruszają się po całej sali. Przy słowach drugiej zwrotki, zaprzęgi zatrzymują się, a woźnice naśladowują trzaskanie z bata. Przy słowach trzeciej zwrotki wszystkie dzieci grożą Babie-Jadze.

Na makiecie ZAMKU odbywa się wprowadzenie litery „zZ” na podstawie wyrazów „zamek, Zuzanka”

1. Układanie przez dzieci zagadek o „zamku” np. *co to za budynek z mocnymi murami, w którym wysoko na wieży, piękna księżniczka za kratkami uwięziona siedzi*”)

2. Analiza i synteza słuchowa wyrazów zamek, Zuzanka

- Podziel na sylaby wyrazy

N. zamek Dz. za – mek

N. Zuzanka Dz. Zu – zan – ka

- Podziel na głoski wyrazy

N. zamek Dz. z-a m-e-k

N. Zuzanka Dz.. Z-u-z-a-n-k-a

- Jaką głoskę słyszą na początku wyrazów?

N. zamek Dz. z

N. Zuzanka Dz. z

- Podaj inne wyrazy rozpoczynające się głoską z

- Podaj wyrazy z głoską z w środku wyrazu

3. Przeliczanie sylab i głosek w wyrazach podstawowych. Układanie schematu sylabowego i głoskowego wyrazów podstawowych

N. Ułóż tyle cegiełek, ile sylab słyszą w wyrazach

N. zamek Dz.

N. Zuzanka Dz.

- Ułóż tyle cegiełek ile głosek słyszą w wyrazach:

N. zamek

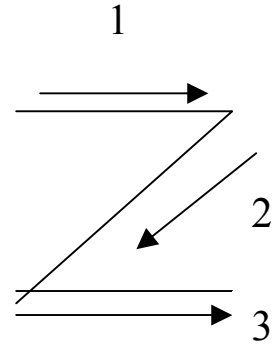
N. Zuzanka

4. Pokaz małej i wielkiej litery „zZ” drukowanej i pisanej.

5. Rytualne powitanie nowej litery (dzieci wstają, kłaniają się i donośnym chóralnym głosem mówią – WITAMY CIĘ LITERKO „Z”).

6. Śpiewana literka „z” do słów rymowanki:

*Zamek jest
stary tu.
Mieszka w nim
Straszny duch.
Ma małą wieżyczkę,
Kryje tam
Księżniczkę.*

1 2 3
Za - mek - jest

1 2 3
sta - ry - tu .

1 2 3
Miesz - ka w nim

1 2 3
Strasz - ny duch

1 2 3
Ma - ma - łą

1 2 3
wie - życz - kę

1 2 3
Kry - je - tam

1 2 3
księż - nicz - kę.

7. Zabawa ruchowa –Modelowanie nowej litery ciałem

8. Wodzenie palcem po konturach litery, z jednoczesnym śpiewaniem piosenki „Zamek jest stary tu. Mieszka w nim straszny duch. Ma małą wieżyczkę. Kryje tam, księżniczkę.”

9. Pisanie palcem w powietrzu, palcem na tacy z piaskiem, pisanie kolorową kredą na dużym szarym papierze nowej litery z równoczesnym śpiewaniem piosenki „Zamek stary.....”

10. Czytanie wyrazów rozpoczynających się nową literą; uporządkowanie ich tak, by pasowały do znanej dzieciom melodii:

Dz. Odczytują głośno następujące wyrazy: **zupa, zegar, Zosia, zamek, Zenek, ziemia, zebra, Zenia**

N. Uporządkujcie je tak, by pasowały rytmicznie do znanej wam melodii „Imieniny literki”

„Kto obchodzi imieniny? Zapytały dzieci. Mądra główka, nie makówka, łatwo odgadniecie. Zegar, zebra, zupa, zamek, ziemia, Zenia, Zosia, Zenek. Już wiem! Powiem! Z! Z! Z! To na pewno będzie „Z”.

11. Wspólne śpiewanie piosenki – utrwalającej wyrazy z nową literą do melodii „Kto obchodzi imieniny?” zamieszczonej w *Przewodniku metodycznym*.
WESOŁA SZKOŁA SZEŚCIOLATKA” cz.1

12. ZAGADKI KSIĘŻNICZKI

Ćwiczenia słuchowe połączone z przeliczaniem wyrazów – zabawa „Ile wyrazów słyszysz?”

N. Czyta ciąg wyrazów. Zadaniem dzieci jest przeliczeni ich i podniesienie do góry kartonika z odpowiadającą cyferką.

Będę wam czytała po kilka wyrazów z literą „z”. Waszym zadaniem jest przeliczenie, ile wyrazów wymieniłam i pokazanie cyferki obrazującej ich liczbę

np. **koza, waza, zapalki**

Dz. Pokazują kartonik z cyferką 3

N. Czyta ciągi wyrazów:

mazaki, zajac, jazda, Zuzanna

Dz. Wskazują na cyferkę 4

zamek, mazgaj, mizeria, zabawa, waza, Zosia

Dz. Pokazują cyfrę 6

zegarek, obrazek, zawilec, zebra, razem, zabawki, zupa, zegarmistrz

Dz. Wskazują na cyferkę 8

zagadki, zadania, zapasy, pojazdy, wazon –

Dz. Wskazują cyfrę 5

13. ZAGADKI KSIĘCIA

-Wymieńcie proszę, imiona rozpoczynające się głoską „Z” dziewczynek i chłopców

Dz. wymieniają: *Dziewczynki mogą mieć na imię: Zosia, Zuzia, Zenia,*

Chłopcy mogą nosić imiona: Zbyszek, Zenek, Zygmus

A teraz spróbujcie rozszyfrować jakie imiona noszą księżniczka i książę.

Dowiecie się, poprzez połączenie pierwszych głosek wyrazów z obrazków przedstawiających: **zawilec, ul, zebra, ananas, narty, kot, agrafka** (obrazki znajdują się na tablicy)

Dz. odczytują : Z,U, Z, A, N, K, A i układają z liter alfabetu ruchomego wyraz:

Zuzanka

N. Zwraca uwagę na pisownię imion wielką literą.

Jak ma na imię książę dowiemy się poprzez połączenie pierwszych głosek

wyrazów (obrazki przedstawiające : **zamek, ekierkę, namiot, ekran,**

komputer –znajdują się na tablicy)

Dz. odczytują : Z, E, N, E, K i układają z liter alfabetu ruchomego wyraz:
Zenek

14. Zabawa ruchowa „ Raz, dwa, trzy –Baba-Jaga patrzy”

N. wybiera dziecko, które będzie grało rolę Baby-Jagi. Baba-Jaga stoi tyłem odwrócona do dzieci. Te wesoło biegają po całej sali. Na hasło: *Raz, dwa, trzy Baba-Jaga patrzy* – Baba-Jaga energicznie odwraca się, dzieci zaś zastygają. Kto się poruszy-tego przechwycą Baba-Jaga. Zwycięza to dziecko, które zostało najdłużej niezauważone przez Babę-Jagę.

15. Czytanie ze zrozumieniem tekstu utrwalającego nową literę:

N. Przeczytajcie zdania i wykonajcie do nich ilustrację.

To stary zamek.

Ten zamek ma zegar.

Obok zamku stoi Zenek.

III.ZAKOŃCZENIE ZAJĘĆ

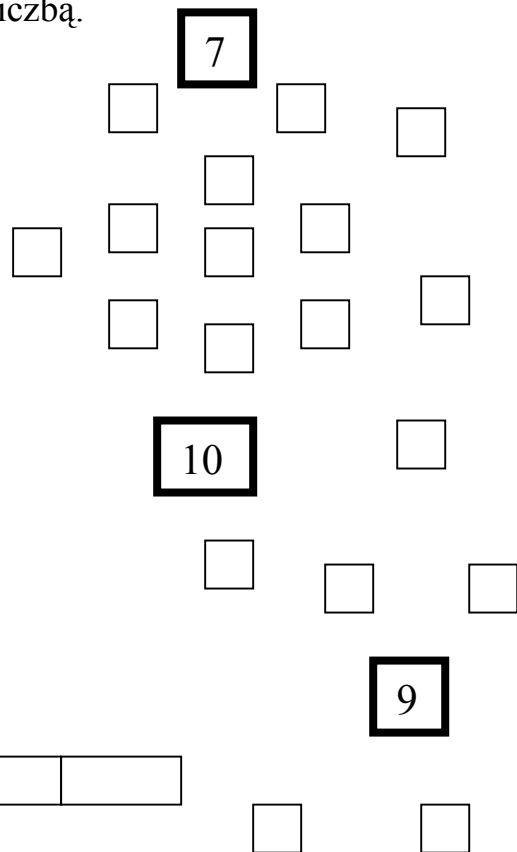
16. **N.** Tak, jak każda baśń, tak i ta kończy się szczęśliwie. Na zamku zamieszkali razem piękna księżniczka Zuzanka i dzielny książę Zenek. Chcąc, aby nikt i nic nie zniszczyło ich szczęścia wybudujmy im potężny mur obronny. Każde z was otrzyma rozpoczętą budowlę murku, doklejcie tyle cegiełek, by liczba ich była zgodna z podaną i zapisaną liczbą.

Np.

--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

Po sprawdzeniu poprawności wykonania zadania, dzieci łączą ze sobą swoje murki. W ten sposób powstaje jeden potężny mur obronny, który zostaje dołączony do makiety zamku. Ponieważ makieta zamku pozostanie w klasie dłużej N. Proponuje dzieciom wykonanie pacynek do swobodnych zabaw „w teatr”.

17. N.-Każdy z was otrzyma papierową torebkę, którą można wkładać na rękę (demonstruje). Wybierz sobie bohatera ulubionej baśni i ozdób torebkę tak, by ci go przypominała. Wykonane papierowe pacynki posłużą nam do zabaw i inscenizacji różnych bajek.

Proponuję wykorzystanie prac, w dalszej części dnia, do swobodnych zabaw twórczych „w teatr”.

Poznanie liter nie może stanowić umiejętności samej dla siebie, lecz powinno umożliwić dzieciom czytanie wyrazów i zdań. Można mówić, że dziecko zna i czyta litery, jeżeli czyta wyrazy, w których one występują. Aby tak się stało, nauczyciel musi dbać o to, by stworzyć dzieciom wiele takich możliwości w postaci różnorodnych, interesujących je zajęć. W momencie, gdy dzieci przyswoją sobie umiejętność czytania, można wykorzystać ją także w zabawie. Dzięki temu czytanie będzie elementem wzbogacającym i urozmaicającym zabawę dzieci, a zabawa będzie naturalną okazją do doskonalenia tej umiejętności. Dziecko, które uczy się czytać, jest tym bardzo zainteresowane, jeśli oczywiście nie napotyka trudności powodujących zniechęcenie. Cieszy je każdy samodzielnie przeczytany wyraz, jeszcze bardziej nawet krótki tekst. Proces nauki czytania powinien być tak organizowany, aby przeczytanie wyrazu, zdania lub tekstu było dziecku do czegoś potrzebne, aby czemuś służyło. W ten sposób wyzwala się zainteresowanie dzieci czynnością czytania, a jednocześnie spełniany jest jeden z podstawowych postulatów, dotyczących początkowej nauki czytania, jakim jest czytanie ze zrozumieniem. Umiejętność czytania ze zrozumieniem ma ogromne znaczenie u dziecka jako przyszłego ucznia - odbiorcy wielu treści z różnych przedmiotów nauczania. Tylko wtedy nauka jest efektywna, gdy uczeń rozumie wszystkie treści, które znajdzie w książce.